

AD 51/26

LIMITE

CONF-MD 12

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect: POZIȚIA COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE
– Grupul tematic 6: Relații externe

NEGOCIERI DE ADERARE

Republica Moldova

POZIȚIA COMUNĂ A UE

(în urma poziției de negociere a Republicii Moldova AD 39/26 CONF-MD 10)

Grupul tematic de negociere: 6

Relații externe

incluzând capitolele 30 – Relații externe, 31 – Politica externă, de securitate și de apărare

POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală pentru Conferința de aderare cu Republica Moldova (AD 11/24 CONF-MD 2) și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, în special:

- nicio opinie exprimată fie de Republica Moldova, fie de UE cu privire la un capitol specific al negocierilor nu va aduce în niciun fel atingere poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;
- acordurile la care se ajunge în cadrul negocierilor cu privire la anumite capitole, chiar și parțiale, nu pot fi considerate finale înainte de obținerea unui acord de ansamblu pentru toate capitolele.

Prezenta poziție face, de asemenea, obiectul cerințelor prevăzute la punctele 5, 12, 42, 49, 50, 51 și 52 din cadrul de negociere.

UE încurajează Republica Moldova să continue procesul de aliniere la acquis-ul UE, punerea efectivă în aplicare și asigurarea respectării efective a acestuia și să elaboreze, în general, încă înainte de aderare, politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE.

UE ia act de faptul că, prin poziția sa (AD 39/26 CONF-MD 10), Republica Moldova acceptă acquis-ul din cadrul grupului tematic 6, în vigoare la 8 iulie 2026, și că aceasta va fi pregătită să îl pună în aplicare până la data aderării la Uniunea Europeană.

1. Capitolul 30 – Relații externe

UE constată nivelul parțial al alinierii Republicii Moldova la acquis-ul UE în domeniul **politicii comerciale comune**. UE se așteaptă ca Republica Moldova să își consolideze capacitatea administrativă pentru a se asigura că acordurile sale internaționale sunt aduse în conformitate cu acquis-ul UE și că întreaga legislație a UE direct aplicabilă din domeniul politicii comerciale comune a UE este aplicată în mod eficace la data aderării. UE ia act de angajamentul Republicii Moldova de a fi compatibilă, în contexte multilaterale și bilaterale, cu pozițiile UE în cadrul politicii comerciale comune până la data aderării. UE invită Republica Moldova să continue să coopereze îndeaproape cu Comisia Europeană cu privire la toate modificările aduse politicii comerciale în perioada de preaderare și să se alinieze la politicile și pozițiile UE față de țările terțe și în cadrul organizațiilor internaționale, inclusiv în toate negocierile din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

UE subliniază că este responsabilitatea Republicii Moldova de a se asigura că, la data aderării, toate **acordurile internaționale** pe care le-a încheiat, în special toate acordurile referitoare la comerț sau toate tratatele bilaterale de investiții dintre Republica Moldova și țări terțe, sunt în conformitate cu dispozițiile acquis-ului. UE amintește că Republica Moldova va trebui să pună capăt tuturor acordurilor bilaterale existente între Republica Moldova și țări terțe, precum și tuturor celelalte acorduri internaționale încheiate de Republica Moldova care sunt incompatibile cu obligațiile care decurg din statutul de membru al UE și, în special, cu competența exclusivă a UE pentru politica comercială comună. UE va monitoriza îndeaproape eforturile Republicii Moldova în această privință.

UE subliniază că este important ca Republica Moldova să denunțe toate acordurile sale de liber schimb, în întregime, până la data aderării și să se asigure că toate acordurile comerciale, de investiții sau de cooperare economică, precum și alte acorduri relevante sunt aduse în conformitate cu acquis-ul. Republica Moldova este invitată să informeze UE cu privire la conținutul oricăror negocieri cu țări terțe în această privință și să coordoneze aceste negocieri îndeaproape cu Comisia. UE subliniază că este important ca Republica Moldova să se asigure că orice nou acord referitor la comerț pe care l-ar încheia cu o țară terță în perioada rămasă până la data aderării ar trebui să cuprindă o dispoziție care să îi permită să pună capăt acordului, înainte de aderare, fără necesitatea unei compensări de niciun tip din partea UE. UE observă că Republica Moldova trebuie să aplice tariful vamal comun al UE pentru toate produsele și normele UE privind liberalizarea comerțului în ceea ce privește serviciile, din ziua aderării.

UE constată că Republica Moldova este aliniată la acquis-ul UE în ceea ce privește **controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare**. UE se așteaptă ca Republica Moldova să își consolideze capacitatea administrativă și pregătirea personalului pentru a aplica în mod eficace normele UE în acest domeniu la momentul aderării. UE subliniază, de asemenea, că este important ca Republica Moldova să continue actualizarea periodică a listei naționale de control pentru produsele cu dublă utilizare în conformitate cu cea mai recentă listă prevăzută în anexa I la Regulamentul (UE) 2021/821, astfel cum a fost modificat. UE ia act de eforturile în curs ale Republicii Moldova de a adera la **Aranjamentul de la Wassenaar**, care poate facilita pregătirile pentru punerea în aplicare a acquis-ului privind produsele cu dublă utilizare, și invită Republica Moldova să își finalizeze aderarea fără întârziere. De asemenea, UE invită Republica Moldova să își asigure aderarea rapidă la Grupul furnizorilor nucleari și la regimul de control al tehnologiilor pentru rachete. În plus, Republica Moldova este invitată să ia în considerare posibilitatea de a deveni aderentă la Grupul Australia (AG), ca un pas pozitiv în direcția alinierii la acquis-ul UE și a obținerii calității de membru al AG.

Republica Moldova trebuie, de asemenea, să aplice normele UE privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială și să asigure aplicarea în mod eficace a măsurilor de apărare comercială ale UE în momentul aderării.

UE ia act de faptul că în Republica Moldova există legislație națională care reglementează **examinarea investițiilor străine directe (ISD)** în Republica Moldova și salută angajamentul Republicii Moldova de a continua să își alinieze legislația la normele UE în acest domeniu până la sfârșitul lui 2025. UE subliniază că este important ca Republica Moldova să se alinieze la dispozițiile Regulamentului (UE) 2019/452 privind examinarea ISD, inclusiv la cele ale regulamentului revizuit, odată adoptat.

UE ia act de faptul că, în domeniul **instrumentelor de politică externă**, Republica Moldova nu este parte la **Procesul Kimberley**. UE remarcă, de asemenea, că Republica Moldova va deveni automat parte la Procesul Kimberley începând de la data aderării la UE. Prin urmare, UE invită Republica Moldova să își continue pregătirile, inclusiv alinierea legislativă, pentru a asigura, de la data aderării, aplicarea normelor care reglementează Procesul Kimberley. UE observă că Republica Moldova nu este aliniată la acquis-ul UE privind **combaterea torturii**. UE subliniază că este important ca Republica Moldova să se alinieze pe deplin la dispozițiile Regulamentului (UE) 2019/125 privind combaterea torturii și amintește necesitatea asigurării unei aplicări eficiente a normelor în momentul aderării.

UE ia act de faptul că, în domeniul **politicii de acțiune externă**, Republica Moldova este angajată față de politica și principiile UE care stau la baza parteneriatelor sale internaționale. UE încurajează Republica Moldova să instituie un cadru juridic care să acopere cooperarea internațională și politica de dezvoltare, în conformitate cu politicile și principiile UE, și care să includă consolidarea capacităților administrative.

UE ia act de faptul că, în domeniul **politicii privind ajutorul umanitar**, Republica Moldova s-a angajat să respecte politica și principiile UE care ghidează furnizarea de ajutor umanitar. UE salută instituirea recentă de către Republica Moldova a unui cadru juridic care acoperă politica de ajutor umanitar pentru țările terțe în conformitate cu politicile și principiile UE.

UE ia act de faptul că, în ceea ce privește **lupta împotriva corupției în relațiile externe**, Republica Moldova dispune de un cadru juridic și de o strategie națională pentru combaterea corupției. UE se așteaptă ca Republica Moldova să intensifice lupta împotriva corupției prin asigurarea aplicării în mod eficace și susținut a măsurilor anticorupție, inclusiv a măsurilor de prevenire și sensibilizare.

2. Capitolul 31 – Politica externă, de securitate și de apărare

UE salută faptul că politica externă, de securitate și de apărare a Republicii Moldova este ghidată de alegerea strategică a Republicii Moldova de a adera la UE și reflectă această alegere.

UE ia act de faptul că, în ceea ce privește **instituțiile și procesul decizional**, pregătirile Republicii Moldova pentru punerea în aplicare eficientă și în timp util a PESC a UE sunt în grafic. UE încurajează Republica Moldova să își îmbunătățească capacitatea instituțională în acest domeniu.

UE subliniază **dialogul politic** amplu pe care îl are cu Republica Moldova, care reflectă amploarea și profunzimea cooperării noastre cu Republica Moldova în domeniile PESC și PSAC. UE ia act de angajamentul ferm al Republicii Moldova de a înregistra progrese în ceea ce privește aderarea sa la UE printr-o politică externă strategică și proactivă. UE ia act de dialogul politic periodic al Republicii Moldova cu o serie de parteneri terți și de comunicarea sa cu aceștia [...], precum și de rolul său activ în regiune și în inițiativele/formatele regionale, adoptând poziții aliniate la valorile și interesele de politică externă ale UE. Republica Moldova și-a declarat sprijinul ferm pentru suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Ucrainei ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

În ceea ce privește **politica externă și de securitate comună (PESC)**, UE ia act de faptul că, în 2024, Republica Moldova a atins o rată de aliniere de 91 % la declarațiile Înalțului Reprezentant în numele UE și la deciziile Consiliului privind măsuri restrictive. UE încurajează ferm Republica Moldova să ia noi măsuri concrete în vederea alinierii depline la declarațiile Înalțului Reprezentant în numele UE și la deciziile Consiliului privind măsuri restrictive, în conformitate cu principiile suveranității și integrității teritoriale a tuturor statelor, în vederea atingerii unui nivel de aliniere de 100 % până la data aderării.

UE ia act de alinierea parțială a Republicii Moldova la acquis-ul UE în ceea ce privește **măsurile restrictive**. UE se așteaptă ca Republica Moldova să se alinieze pe deplin la toate regimurile de sancțiuni ale UE până la data aderării. UE ia act de eforturile depuse de autorități pentru a alinia legislația și mecanismele de punere în aplicare a măsurilor restrictive la acquis-ul UE. UE invită Republica Moldova să își consolideze în continuare cadrul de punere în aplicare a sancțiunilor în conformitate cu acquis-ul UE.

UE ia act de angajamentul Republicii Moldova de a sprijini și a participa la măsurile și acțiunile puse în aplicare de UE în scopul **prevenirii conflictelor**, inclusiv prin instituirea unui mecanism național de alertă timpurie. UE invită Republica Moldova să își alinieze în continuare cadrul legislativ și tehnic privind prevenirea conflictelor la acquis-ul UE și să reducă în continuare decalajul dintre alerta timpurie și acțiunile timpurii, asigurându-se că analiza ghidează acțiunile de prevenire a conflictelor într-un mod integrat. În ceea ce privește **neproliferarea**, UE constată că Republica Moldova sprijină obiectivele UE privind dezarmarea, controlul armelor și neproliferarea și este pregătită să adopte și să pună în aplicare acquis-ul aferent. UE ia act de faptul că Republica Moldova este stat parte la toate acordurile internaționale majore privind neproliferarea armelor de distrugere în masă, precum și din domeniul armelor convenționale. UE subliniază importanța alinierii la pozițiile UE în cadrul diferitelor foruri internaționale de neproliferare și control al armelor, o prioritate importantă a UE.

UE ia act de faptul că Republica Moldova lucrează la un document de politică național specific privind **armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW)** și la o structură de punere în aplicare și încurajează Republica Moldova să își continue eforturile și să adopte un document de politică național, cât mai curând posibil, profitând de sprijinul finanțat de UE disponibil. UE încurajează Republica Moldova să adopte un document de politică național privind armele de calibru mic și armamentul ușor, bazat pe principiile enunțate în Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente.

În ceea ce privește **cooperarea cu organizațiile internaționale**, UE observă că Republica Moldova este membru activ a peste 90 de organizații internaționale, inclusiv instituții-cheie precum Organizația Națiunilor Unite, Consiliul Europei și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa. UE observă, de asemenea, că Republica Moldova este stat parte la Statutul de la Roma, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2011. UE ia act de alinierea consecventă a Republicii Moldova la pozițiile UE în cadrul forurilor internaționale, inclusiv în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, demonstrându-și angajamentul față de ordinea internațională bazată pe norme. UE încurajează Republica Moldova să își continue eforturile de îndeplinire a obligațiilor care îi revin și de punere în aplicare a recomandărilor formulate de diferite organisme internaționale.

UE ia act cu satisfacție de implicarea proactivă a Republicii Moldova în **forurile internaționale din domeniul drepturilor omului**, în special de sprijinul sistematic pentru prioritățile și acțiunile UE în cadrul Organizației Națiunilor Unite, al Consiliului Europei și al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, precum și de alinierea sistematică la acestea. UE salută angajamentul Republicii Moldova de a continua alinierea priorităților sale în domeniul drepturilor omului la Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația și la Planul de acțiune pentru egalitatea de gen (GAP) III.

UE remarcă faptul că între UE și Republica Moldova este în vigoare, din 2018, un acord privind securitatea informațiilor (ASI). De asemenea, UE ia act de faptul că ASI a fost urmat de norme de punere în aplicare, în vigoare de la 26 ianuarie 2021. UE observă că Republica Moldova și-a exprimat disponibilitatea de a continua alinierea la măsurile de securitate ale UE și este în curs de consolidare a capacităților sale instituționale și de elaborare în continuare a măsurilor legislative, fizice și tehnice suplimentare. UE subliniază că Republica Moldova va trebui să se alinieze la aceste norme până la aderare pentru a fi în măsură să asigure un schimb electronic securizat de informații clasificate.

UE ia act de noile strategii naționale ale Republicii Moldova din domeniul securității și din cel al apărării, care iau în considerare atât contextul actual al amenințărilor, cât și abordările conceptuale relevante pentru contracararea **amenințărilor hibride**, cu un accent mai puternic pe o abordare integrată și la nivelul întregii administrații. UE invită Republica Moldova să pună în aplicare acțiuni și să depună eforturi suplimentare pentru a coordona structural eforturile depuse la nivelul tuturor domeniilor și ale autorităților guvernamentale. UE încurajează Republica Moldova să rămână în continuare hotărâtă pentru a aborda în mod eficace **acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (FIMI)**, inclusiv dezinformarea, și să ia măsuri în vederea consolidării rezilienței societale împotriva FIMI și a altor forme de amenințări hibride. Având în vedere intensitatea ingerinței Rusiei, UE încurajează Republica Moldova să adapteze în mod constant instrumentele de combatere a FIMI, inclusiv prin punerea în aplicare a setului de instrumente al UE privind FIMI și prin eventuala adoptare a unei legislații aliniate la Regulamentul privind serviciile digitale.

UE ia act de eforturile Republicii Moldova de a-și reforma și moderniza sectorul apărării, cu un accent sporit pe integrarea în arhitectura de securitate și apărare a Uniunii Europene. În acest sens, Republica Moldova **își consolidează capacitățile militare de apărare** prin intermediul Instrumentului european pentru pace.

UE salută cooperarea sporită cu Republica Moldova în chestiuni legate de **securitate și apărare**, inclusiv semnarea unui parteneriat pentru securitate și apărare UE-Republica Moldova (instrument fără caracter juridic obligatoriu) în mai 2024, care instituie o platformă pentru intensificarea dialogului și a cooperării și consolidează prin aceasta capabilitățile în domeniul securității și apărării, reflectând intensificarea dialogului și a cooperării dintre cele două părți.

UE ia act de contribuția Republicii Moldova la operațiunile și misiunile UE de gestionare a crizelor în cadrul **politicii de securitate și apărare comune (PSAC)**, în special la EUFOR Althea în Bosnia și Herțegovina și EUTM Somalia. De asemenea, UE ia act de contribuțiile anterioare ale Republicii Moldova la EUTM Mali și EUTM RCA.

UE ia act de interesul Republicii Moldova de a participa la proiecte de **cooperare structurată permanentă** (PESCO). UE invită Republica Moldova să își continue eforturile pentru a participa în viitor la proiecte PESCO relevante. Acest cadru fiind unul condus de statele membre, cererile sunt evaluate mai întâi de către participanții la proiectele respective.

UE observă că, în ceea ce privește **combaterea corupției în politica externă, de securitate și de apărare**, Republica Moldova dispune de un cadru juridic pentru combaterea corupției în acest domeniu. UE se așteaptă ca Republica Moldova să intensifice lupta împotriva corupției prin asigurarea aplicării în mod eficace și susținut a măsurilor anticorupție, inclusiv a măsurilor de prevenire și sensibilizare, și prin sporirea coordonării interinstituționale dintre organismele anticorupție relevante.

* * *

Dat fiind stadiul actual al pregătirilor, UE ia act de faptul că, înțelegându-se de la sine că Republica Moldova trebuie să facă în continuare progrese cu privire la alinierea la acquis-ul UE cuprins în capitolele următoare și la punerea în aplicare a acestuia, aceste capitole pot fi închise provizoriu numai după ce UE convine că sunt îndeplinite următoarele criterii de referință:

Capitolul 30 – Relații externe

- Republica Moldova continuă să își alinieze cadrul juridic la dispozițiile Regulamentului (UE) 2021/821 privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare, astfel cum a fost modificat, și la dispozițiile Regulamentului (UE) 2019/452 privind examinarea ISD, astfel cum a fost modificat, și își aliniază cadrul juridic la dispozițiile Regulamentului (UE) 2019/125 privind combaterea torturii.
- Republica Moldova înaintează Comisiei un plan de acțiune cu un inventar cuprinzător al acordurilor sale internaționale, în vederea aducerii acestor acorduri în conformitate cu acquis-ul până la data aderării.

Capitolul 31 – Politica externă, de securitate și de apărare

- Republica Moldova adoptă un document de politică național privind armele de calibru mic și armamentul ușor 2025, bazat pe principiile enunțate în Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente, care prezintă domeniul de aplicare al responsabilităților autorităților naționale și acțiunile care trebuie întreprinse, și înregistrează progrese concrete în ceea ce privește punerea sa în aplicare.

Monitorizarea progreselor cu privire la alinierea la acquis-ul UE și la punerea în aplicare a acestuia va continua pe durata negocierilor. UE subliniază că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice sus-menționate în vederea asigurării capacității administrative a Republicii Moldova și a capacității acesteia de a finaliza alinierea legislației în toate domeniile din cadrul acestui grup tematic, precum și a progreselor înregistrate în continuare în punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre capitolele prezentului grup tematic și alte capitole de negociere. O evaluare finală a conformității legislației Republicii Moldova cu acquis-ul UE, precum și a capacității de punere în aplicare a Republicii Moldova poate fi realizată numai într-o etapă ulterioară a negocierilor.

Având în vedere toate aspectele de mai sus, Conferința va trebui să revină asupra acestui grup tematic la momentul potrivit.

În plus, UE amintește că în perioada cuprinsă între 8 iulie 2026 și încheierea negocierilor pot să apară noi elemente de acquis al UE.